

Monumentnummer*: 521095

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 10 mei 2002
Kadaster deel/nr 82900/166

Woonplaats* Tilburg
Gemeente* Tilburg
Provincie* Noord-Brabant

Locatiennaam Tilburg
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Tilburg
Sectie* Y
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 1770

Omschrijving**

Inleiding

De gave LANGGEVELBOERDERIJ werd gebouwd in 1912 naar een ontwerp van de Tilburgse architect J. Donders. Het linkerdeel van het pand omvat het woonhuis met in de erachter gelegen uitbouw een (nu verdwenen) inpandige oven en bakkerij. In het rechterdeel van het pand werd een koestal ingericht. In 1943 werden enkele wijzigingen aan de mestafvoer in de stalvloer uitgevoerd.

Omschrijving

Eenlaagse bakstenen langgevelboerderij onder zadeldak. Het dak van de boerderij is, uitgezonderd een deel van het dakschild van de stal dat aan de voorzijde is gedekt met romaanse pannen, geheel gedekt met zwarte kruispannen. Op het dakschild aan de voorzijde van het woonhuis twee vierpans dakramen, op de stal een (vernieuwd) negenpans dakraam.

Het woonhuis heeft in de voorgevel een symmetrische gevelindeling bestaande uit vier vensterassen. In drie assen een getoogd, gedeeld openslaand venster met achtruits bovenlicht, het geheel onder getoogde strek met aanzetten uit witte strengpersstenen en hardstenen dorpel. De paneelluiken naast de vensters zijn vernieuwd. In de derde as een ondiep getoogd portiek onder segmentboog waarin een vernieuwde paneeldeur met achtruits bovenlicht en hardstenen dorpel. De strengpers aanzetten van vensters en deur zijn door middel van strengpersbanden verbonden tot een cordonlijst. Het woonhuis heeft een geprofileerde hardstenen plint. Aan de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bovenzijde van de voorgevel bevindt zich een bakgoot op geprofileerde klossen.

Onder de goot van het woonhuis een sobere bakstenen lijst en een met strengpersstenen afgewisselde bakstenen sierrand. Rechts van de deur een gevelsteen met opschrift 'Ant. Paulusse / 23-2-1912'. In de linkerzijgevel op de begane grond een grote koekoek met twee rechthoekige gedeelde en openslaande tweeruits keldervensters onder rechte strek. Hierboven het tot de opkamer behorende, in oude stijl vernieuwde gedeelde openslaande venster met achtruits bovenlicht onder getoogde strek. Op de verdieping twee openslaande vierruits vensters met hardstenen dorpel onder rechte strek. Het dak heeft aan deze zijde, evenals boven de andere zijgevel, een overstek op klossen, afgezet met geprofileerde windveren. Op de top een uitkragende geprofileerde schoorsteen met decoratief metselwerk. Op de scheiding van woonhuis en stal en op de andere geveltop eveneens een dergelijke schoorsteen.

De aangrenzende stal bezit in de symmetrisch ingedeelde voorgevel drie vensterassen met in de oude vorm vernieuwde getoogde zesruits vensters onder getoogde strek met hardstenen dorpels. Dergelijke vensters komen eveneens in de andere muurdelen van de stal voor. Onder de dakvoet een tand- en muizentandlijst. Aan de bovenzijde wordt de gevel afgesloten door middel van een eenvoudige bakgoot. In de rechterzijgevel op de begane grond twee getoogde vensters zoals in de voorgevel. Hierboven een opgeklampt hooiluik met houten dorpel temidden van twee zesruits schuifvensters met hardstenen dorpel, alle onder rechte strek. In de achtergevel van het stalgedeelte een opgeklampte gedeelde deur onder korfboog met aan weerszijden twee vensters als voor, zij het hier met bakstenen dorpels. Rechts hiervan een opgeklampte deur onder strek. In de achtergevel van het woongedeelte een klein openslaand venster met bakstenen dorpel onder strek, een later ingezet drieruits venster met dito bovenlicht waarboven een later geplaatste dakkapel onder plat dak met twee vierruits openslaande vensters. De linkerzijde van de achtergevel wordt ingenomen door een uitbouw onder zadeldak met lichte overstek op geprofileerde klossen, gedekt met kruispannen. Uitbouw en woonhuis zijn toegankelijk via een klein uitgebouwd portaal met een aan het dakschild van de uitbouw aansluitend lessenaarsdak. In het portaal een openslaand venster met bakstenen dorpel en een overigens vernieuwde deels beglaasde deur. In de zijgevel van de uitbouw respectievelijk een gedeeld en een klein openslaand venster. In de achtergevel een klein openslaand venster. De uitbouw is voorzien van een lage schoorsteen.

In het interieur is de indeling nagenoeg ongewijzigd. Op de begane grond achter de voordeur een centrale gang met aan weerszijden een kamer. In de voorkamer, links van de gang, een eenvoudige zwartmarmeren schouw. De kamer rechts, met bedstee, is middels een later ingebrachte boog verbonden met de erachter liggende woonkeuken welke tegenwoordig van de centrale gang is gescheiden door een later geplaatste muur. In de woonkeuken bevindt zich tevens nog de ombouw van de voormalige schouw, volgens de eigenaar in de jaren '30 met hout gedicht, en enkele kasten. Een deur leidt van hieruit naar de stal. Links in het woonhuis twee kelders met vlakke gestucte zoldering gedragen door stalen H-balken en een vloer met rode plavuizen. Boven de kelders een opkamer met nog aanwezig een dubbele bedstee. Voor zover kon worden nagegaan zijn alle deuren en kasten nog voorzien van de oorspronkelijke paneeldeuren. In de achter het woonhuis gelegen uitbouw is de voormalige oven verbouwd tot toilet. In de stal een deels, in verband met de mestafvoer verlaagde betonnen vloer. Hier is zichtbaar dat de bovenverdieping wordt gedragen door stalen H-balken waarvan de zijden zijn opgevuld met hout. Op de bovenverdieping, boven het woonhuis twee oorspronkelijke deels met kraaldelen betimmerde kleine kamers met eenvoudige paneeldeuren. De overige kamers op de bovenverdieping zijn later (vanaf ca. 1947) tot stand gekomen. In de schoorsteen op de verdieping een metalen 'spekklep' voor het roken van eetwaren.

Waardering

Het object is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als een destijds met moderne materialen uitgevoerde langgevelboerderij. Het object is tevens van belang vanwege de ensemblewaarden als essentieel onderdeel van een groter geheel dat

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

cultuur- en architectuurhistorisch van nationaal belang is door de aanwezigheid van enkele belangrijke en gave bijgebouwen.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)